

DOHÁNYÁRUSOK KÖZLÖNYE

A magyarországi nagy- és kistőzsdetulajdonosok szakközlönye és értesítője.

A DOHÁNYGYÁRTÁS, ELADÁS, VALAMINT A HOZZÁTARTOZÓ CIKKEK SZAKKÖZLÖNYE.

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én.

Kiadótulajdonos és felelős szerkesztő:

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, VI., Eötvös-utca 5.

Előfizetési ár fél évre 5 kor.

HATSEK ADOLF.

hová az előfizetési összegek
— valamint a kéziratok küldendők. —

TARTALOM: A dohánykísárosok szövetsége. — A kísárosok hitele. — Vegyes hírek.

A dohánykísárosok szövetsége.

„M. kir. dohánykísárosok országos szövetsége“ cím alatt megalakult a kistőzsdések szövetsége és már annak alapszabályai is megállapítottak.

Fölösleges volna e helyen ismételni, hogy mily sürgős szükség volt e szövetség megalakítására. Ha valamikor, úgy a közelmúlt napokban kitűnt, hogy mily szerepet szántak bizonyos oldalról a kistrafikosoknak.

Fölöslegesnek találták a dohánykísárosokat egyáltalán meg is kérdezni, hogy kívának-e a miniszterhez küldöttséget meneszteni, avagy nem, hanem a nagyárusok szövetségében egyszerűen elhatározták, hogy egynéhány dohányárust, akik egyáltalán nem tudták, hogy miről van szó, a miniszternek, mint a kísárosok szövetségét bemutatják, hogy nevökben mindazt elhallgassák, amit a kistrafikosok tulajdonképpen akarnak.

Nem találunk szavakat a nagyárusok eme merész, inkorrekt, sőt némely tekintetben aljas eljárásának méltó jellemzésére. Tehát a dohánykísárosok örökké a nagytrafikosok rabszolgái legyenek? Mi köze a nagyárusok szövetségének a kistőzsdésekhez? Talán ezek az ő alattvalói, akik fölött szabadon rendelkezhetik, valahányszor csak neki tetszik? Hát micsoda tulajdonképpen a nagyárus, hogy jogot bitorol magának arra, hogy a kistrafikosok fölött ily fajta gyámságot gyakorolhasson? Valóban nem tudjuk, hogy mi jogosítja őt erre. A nagyáruda a legfölöslegesebb dolog

a fővárosban. A nagyárusra ép oly kevésbé van szükség, mint az ő interventiójára a hatóságoknál, kivált mivel az ő közbenjárása csak kárt okozhat.

Mily szennyes dologba bocsátkoztak bele a fővárosi nagyárusok, midőn néhány tőzsdést felszólítottak, hogy a miniszternek egy memorandumot nyujtsanak át, a mely semmi olyat sem tartalmaz, ami a kistrafikosok részére fontossággal bír. Mily átlátszó a ravaszul kiforralt terv, a nagytrafikos-kérdést teljesen kihagyni a játékból, hogy elhitessék, hogy kizárólag azokról az apróságokról van szó, amelyeket a nagyárusok szövetsége által megfogalmazott memorandum tartalmaz. És hozzá még ez az ügynevezett küldöttség; valóban operettet lehetne írni erről az egész eljárásról. A kilenc dohányárusból álló küldöttség tagjai közül néhányan mostanáig jelentkeztek nálunk és biztosítottak bennünket, hogy fogalmuk sem volt arról, hogy ők a dohánynagyárusoknak eszközül szolgálnak, amit azonban most már belátnak. A küldöttség két legintelligensebb tagja, Rechak Lajos és Berkovits Nándor urak éppenséggel fel vannak háborodva, hogy oly cél szolgálatába vonták őket, amely az ő és kartársaik érdekei ellen van irányozva.

Azonban mi egyetlen kísárosnak sem vesszük rossz néven, hogy a nagytrafikosok által ennek a komédiának a végigjátszására beugratták magukat.

Hiszen mindezen részint nevetséges, részint elítélendő eljárás mögött a nagyárusok szövetsége áll, amelynek 60 tagja a szövet-

ségben történő dolgokkal semmit sem törődik és rábizza az üléseken megjelenő 3—4 személyre, hogy az ő nevökben cselekedjék. A vidéki tagok, amelyek ügyeiknek vezetését gondatlanul rábizzák a nagytrafikok fővárosi alkalmazottaira és a szövetségi titkárra, későn fogják belátni, hogy mennyire szükséges lett volna ügyeikkel törődniök. De hát mi közünk ehhez! Mi csak azokkal a dolgokkal foglalkozunk, amelyek a kisárusokat illetik és minden dohánykisárust oda számítunk, ahová tartozik, tudniillik a saját testületébe. És hogyha némely kistrafikos, mert akár kényyszer folytán, akár címek és tiszteletbeli állások adományozása által elámítva, a nagyárusokkal tartani kénytelen, szövetségétől távol marad, úgy biztosra vehető, hogy csak igen rövid idő kérdése, hogy ezek az eltévelyedettek a kisárusok szövetségének hűségese, ragaszkodó tagjaivá lesznek.

Be fogják látni, hogy szakkérdésekről csak kiváló szakférfiak ítélhetnek, be fogják látni, hogy nagy- és kisáros nem érintkezhetnek úgy, mint Dobos úr, mondja, „mint fivér és nővér“, mert manapság ilyfajta gyermekes, naiv felfogásnak legfeljebb társaságyletek és hasonlók számára van értéke. Itt azonban arról van szó, hogy a nagy elnyomja a kicsinyt és hozzá a nagynak léte egyáltalán nem szükséges. És mindenkinek, akiben a becsületnek és igazságnak csak egy szikrája van, be kell ismernie, hogy az az eljárás, amely szerint a nagytrafikos, akinél a kistőzsdés bevásárolni kénytelen, ezzel, mint kistrafikos konkurrál, oly gyalázatos és igazságtalan, hogy minden jobb érzés feltámad ez ellen.

S a trafikosok, akik most még a nagytrafikosok hálójában vannak, idővel szintén be fogják látni, hogy minden keresetágnak előbb fel kell magát szabaditania és nem szabad megvásárolható rabszolgává süllyednie. Szégyen és gyalázat mindazokra, akik ebként megalázkodva a kemény munka mellett, amit végeznek és a szűk bér mellett, amelyet kapnak, még koldulnak; koldulnak a hatóságok jóakarataért, koldulnak a közönség támogatásáért, sőt még a — nagyárusok kegyeiért is. Hiszen, aki ezt cselekszi, annak a helyzete

sokkal rosszabb, mint az utcán ujságot áruló nyomoréké, mert még ez a szánalmas figura is tud magán segíteni és meg tudja óvni szabadságát olyképen, hogy hasonlókkal szövetkezik, hogy kenyér keresetét, érdekeit, jogait szabad emberként megvédje.

Nincsen több hozzátenni valónk.

A kisárusok hitele.

A nagytrafikos a számára előirt árukészlet 60%-át hitelbe kapja, a kisárusnak az árukat rögtön készpénzben kell megfizetnie. A nagytrafikos a melléccikkéért, amelyeket raktáron tart, sőt néha még sorsjegyekért, igérvényekért is adós maradhat, a kistrafikos legtöbbször mindezt készpénzzel kénytelen vásárolni. Végül a nagyárus olcsó bankhitelt élvez, ellenben a kisárus nem, legfeljebb valami korona szövetkezet kölcsönöz neki uzsora kamatra. Itt tűnik ki, hogy mily sajátságosak a világ nézetei és hogy mennyire indul a hamis látszat után.

Miért ne részesüljön a kisárus, természetesen aránylagosan, ugyanolyan hitelben, mint a nagyárus? Az ő üzlete talán kevésbé biztos, mint a nagyárusé? Ha a nagyárusnak csupán csak a cégjére 10,000 koronát kölcsönöznek, miért ne kölcsönözhetnének a kistőzsdésnek 100 koronát? Hiszen a nagyárus, aki mint mondtuk, az állam, kereskedők és bankok részéről hitelt élvez és ezt csaknem minden esetben igénybe is veszi, aránylag nem oly hitelképes, mint a kisárus, akinek mindaz, ami jelenleg üzletében van, tulajdonát képezi.

Mindeddig nem sikerült a kisárusok részére oly pénzüintézetet teremteni, amely számukra olcsó kényelmesen visszafizethető és könnyen elérhető hitelt engedélyezne. A magunk részéről már több ízben tettünk kísérletet ily pénzüintézet megalakítására, azonban eközben oly nehézségek merültek föl, amelyeknek leküzdése lehetetlen volt. Tudniillik az elkerülhetetlen nagy költségek következtében a kamatláb a hitelt igénybe vevők részére oly magasra szállt volna, aminőt a dohányárusok nem fizethettek volna. Oly módot kellett tehát keresnünk, mely ezt az akadályt elhárítja. A trafikosnak azt a pár 100 koronát, amelyre szüksége van, gyorsan és olcsó kamatlábra kell megkapnia és ez csak abban az esetben válhat lehetségessé, ha az összes trafikosok egy csoportba egyesülve egy fennálló, szolid bankhoz csatlakoznak. Eképen elkerülhetők lesznek a költségek továbbá az igazgatósági ülésekre való hosszadalmas várakozás, a mint az kis pénzüintézeteknél szokásos.

A fődolog azonban a visszafizetés módja.

A visszafizetésnek arra való tekintettel, hogy ámbár a trafikokban naponként folyik be pénz, de sohasem oly összegek, amelyekből bank adósságára

megfelelő törlesztéseket eszközölhetne, a lehető legcsekélyebb részletekben kell történni. Egyetlen trafikosnak sem szabad azzal, hogy a banktól hitelt nyert, terhet venni a vállaira. Mindenkinnek alkalmat kell nyújtani, hogy a visszafizetést oly képen teljesíthesse, hogy azt a legkevésbé sem érezze meg.

Ugy látszik, hogy ez a probléma már meg is van oldva. Egy nagyobb fővárosi pénzügyintézet képviselője által az új Dohányárus szövetségnek azt az ajánlatot fogja tenni, hogy ily fajta syndikatust alkosson és hogy ebben a pénzügyintézetben betéteket helyezzen el, mint pedig hitelt is vegyen igénybe. Természetesen annak a módozatait is pontosan meg kell állapítani és megformulálni, hogy miként lesz joga minden szövetségi tagnak ezen hitelben részesednie. A kistrafikosok számára olcsó, gyors és kényelmes hitelnek ilyképen való lehetővé tétele, a szövetség vezetőségének első feladatai közé tartozik. Remélhetőleg ez az ügy igen gyorsan fog előre haladni, olyannyira, hogy a szövetség tagjai már a karácsonyi ünnepek alkalmával megfelelő tőke befektetésekkel fognak dolgozhatni.

Vegyes hírek.

Operett théma. »Küldöttség akarata ellenére« cím alatt írja nekünk a küldöttség egy tagja az alábbi levelet, melyet mulatságos tartalmánál fogva itt közlünk.

Nemrégiben üzletemben álldogáltam, midőn berontott egy ismeretlen uriember és engem megkért, hogy rögtön kövessem őt, mert a dohánykísérősek egy »monstre deputatio«-ja kíván a pénzügyminiszter úrnál tisztelegni, hogy megkérje, hogy a dohánytőzsdések nyomoruságos helyzetén segítsen. Megnevezte azokat a bajokat, amelyek a tőzsdék keresetével együtt járnak elmondta, hogy a nagyárusoktól a kísérőket el fogják venni és még sok egyébét,

Csak annyit hallottam, hogy a dolog a nagyárusok ellen irányul s máris kalapom után nyúltam s követtem az urat, akinek ügylátszik rendkívül sürgős dolga volt.

Nemsokára a 9 kistőzsdéből álló küldöttség soraiban álltam s miután annak szónoka minden más egyébét elmondott, csak azt nem, hogy a nagyárusoktól vegyék el a kistőzsdéket, közbeszóltam:

»Kegyelmes Uram, alásan kérném, hogy a nagyárusoktól, akik velünk kísérősekkel konkurrálnak, vegyék el a kistőzsdéjüket . . .« Még ki sem ejtettem ezt a néhány szót, midőn hátulról érthető jelekkel figyelmeztettek, hogy ne folytassam és miután a kegyelmes úr sem mutatkozott hajlandónak az audiencia meghosszabbítására, egy perc múlva már a szabadban voltam, ahol szemrehányásokkal illettek, mert mint a nagyárusok küldöttségének tagja hátrányukra szóltam. Csak most tudtam meg, hogy a küldöttség vezetője is egy — nagyárus helyettes.

Szabad-e a különlegességi dohányárusnak a saját kerületén kívül más kerületekbe is elárúsítania?

Felelet: Hogyha az illető árukat az üzletében veszik, akkor igen, posta útján elszállítania szintén szabad. Azt sem lehet megtiltani, hogy az árukat a vevőknek házhoz szállítsa. Ha tehát a nagyárusok bölcs szövetsége más véleményen van és e rendkívüli fontosságú kérdésben monstre-küldöttséget készül a miniszterhez meneszteni, akkor ezt éppenséggel tagjainak érdekei ellenére cselekszi, mert a mi tudomásunk szerint a budapesti különlegességi tőzsde több százezer korona értékű árut szállít vidékre. Vagy talán a szövetség vidéki tagjainak Budapesten is vannak vevők, akiknek az árukat ide küldik és ezáltal fővárosi kollegáiknak kárt okoznak. Talán nyilatkozik majd erről a világrengető kérdéstről »a m. kir. különlegességi dohányárusok országos szövetségének országos elnöke«, akinek »kinevezése«, amint olvasták a szakirodalom terén szerzett kiváló érdemeinek elismerésüül háromhangulag történt. És még azt mondják, hogy az ember mint trafikos semmire sem viheti.

Hajdan és most. Mi az oka annak, hogy az öregebb dohányosok a dohányt ma rosszabbnak találják, mint amilyen hajdan volt? Mert napról-napra halunk öreg emberektől olyan véleményeket, hogy a most árusított szivar és a pipadohány is alig hasonlítható össze azzal a szivarral és dohánnyal, amelyet hajdan árusítottak.

Nemcsak a szakemberek tudják, hogy a dohány minősége inkább jobb, nemesebb és aromatikussabb lett, mint aminő ezelőtt volt; mert be kell ismernünk, hogy ebben az irányban folytonosan kutatnak, dolgoznak, újításokat alkalmaznak és kísérleteket folytatnak. Ha tehát a mai öreg úr, a rég elmúlt időkre gondol, amikor a szivar, vagy cigaretta oly kivételesen izlett neki s ha a szivart vagy a pipadohányt most rosszabbnak találja, úgy ennek nem a dohány minősége az oka, hanem ő maga, mert bizonyára a többi élvezeteknél sem jár másképen. S még egyet: a dohány nem lett rosszabb, hanem — drágább.

Kellemetlen következmények. A nagytrafikosok részéről nemrég inscenált komédia, amelylyel a kísérőket ki akarták játszani, a közönség körében oly felháborodást keltett, hogy a nagy része, akik szükségletüket mostanáig a nagy tőzsdékben fedezték, ezentúl a kistőzsdékben szerzik be. Nevezetesen a pincérek szükségletüket csaknem kivétel nélkül kistőzsdékben szerzik be.

Előrelátható volt, hogy az oly fajta erőszakoskodás, aminőt a nagyárusok szövetsége tervezett és véghez vitt, rossz következményeket fog maga után vonni.

Miből kell megélni. A »Magyar Nemzet« a tegnapi számban a következőket írta:

A szegény, agyonzaklatott kistrafikosok bőven gondoskodnak arról, hogy soha ki ne fogyjunk az ő bajaik, sérelmeik felsorolásával, mert azok sajnos nagyon is bőven vannak; a dohányárusok pedig, látva, hogy van a szegénynek is pártfogója, reménykedve jönnek hozzánk, hogy panaszaiknak helyt adjunk.

Egyikük számokkal, rideg, megmásíthatatlan és letagadhatatlan számbeli kimutatással bizonyítja be, hogy egy fővárosi kistőzsde tulajdonosának mennyi évi jövedelme van ahhoz, hogy magát és legtöbb esetben családját is eltarthassa. Bámulatos, hogy ezek a számok mekkora nyomorra engednek következtetni, s hogy ilyen szűkös viszonyok mellett mégis tudnak valahogyan létezni. Egyébként szóljanak maguk a számok, a melyek minden érvelésnél meggyőzőbben mutatják, hogy ezek a mostani állapotok tarthatatlanok.

Ezek szerint az illető kistrafikosnak egy évi kiadása következő tételekbe van foglalva:

Adó	37 forint
Dohányadó	85 "
Házbér	666 "
Világítás	33 "
Fűtés	55 "
Szállítás	24 "

Összesen 900 forint.

Bevétele pedig:

Dohány	740 forint
Okmány- és posta	
czikkék	240 "
Különfélék	47 "
Ujság	48 "

Összesen 1075 forint

Marad tehát tiszta jövedelem százhetvenöt forint egy évre, egy napra tehát 48 fillér, a miből ennek a szegény embernek családostul meg kellene élnie. Ez persze képtelenség, s hogy mégis tud élni valahogyan, csak úgy magyarázható, hogy ő valamikor villamos kalauz volt s baleset folytán szolgálatképtelenné vált, ezért kap tehát némi kegydíjat. De a ki nem volt kalauz s nem érte baleset? Az kénytelen szintén valami más mellékjövedelemre szert tenni.

De ha csak ez volna! Ha csak a megélhetésért kellene küzdenie! Azonkívül ádáz harcban áll a nagytőzsdével, a ki teljes főbb hatalmával ráfekszik s nem átalja nem egyenes uton is elnyomni a kistrafikos érdekeit a maga javára.

Például páratlan az a csel fogás, a melylyel a kistrafikosokat egy nagytőzsdés küldöttségévé ravszkodta össze s vitte a miniszterhez.

Egy este fiakkereken bejárta a kistőzsdéket, s ott rövidesen ennyit mondott:

— Holnap tizenegykor legyen a Drexler kávéházban, megyünk a miniszterhez.

Ezzel elrohant, a nélkül, hogy egy szóval is megmondta volna, hogy kik és miért mennek a miniszterhez.

Másnap egynéhányan meg is jelentek a mondott helyen, a hová csakhamar eljött az a toborzó nagytőzsdés, a ki kocsiba ültette őket s vitte a miniszterhez.

Utközben kérdezték tőle, hogy mit fog a miniszternek előadni, de ő kivágta magát:

— Most, itt a kocsiban úgy se mondhatom el, majd odafenn a várószobában.

Arra azonban nem került a sor. Hamarosan a miniszter elé vitték őket, a hol a meg nem bizott szószóló röviden előadta, hogy ők nem szociálisták, nem kérnek nyolcórás munkaidőt s még néhány jelentéktelenséget hadart össze-vissza, azután pedig átadott egy memorandumot, a melyet előzőleg egyikük sem látott.

Egynéhányan fel akartak szólani, de integetéssel visszatartották őket, csupán egy kardos asszony beszélt valamit összefüggéstelenül, a mit a miniszter se igen vehetett figyelembe.

S így mentek el a minisztertől, a nélkül, hogy egy szót ejtettek volna a maguk érdekében, a nélkül, hogy tudták volna, mit végeztek általuk s nélkülük.

Ha pedig valahol megjelennek panaszaikkal, röviden azzal torkolják őket:

— Ha nem tetszik, mondjon le a trafikról.

Ez az ország pedig jogállam.

Szerkesztői üzenetek.

Mindazok, akik a kisárusok szövetségének közelebbi ujjáalakítása alkalmából üdvözlő és köszönő iratokat intéztek hozzánk, fogadják őszinte köszönetünket. A magunk részéről biztosítjuk őket, hogy semmi sem fog visszatartani attól, hogy megkezdett úton bátran haladjunk.

J. M. úrnak, Budapest. Ön ezt az apró frátert túl fontos személyiségnek tartja, ha szükségesnek véli, hogy mi őt és eljárását megbélyegezzük. Hogy mily genialis ez a szemtelen fickó, bizonyítja a következő tényállás: Nem rég egy berlini német lapnak egy 10 oldalnyi terjedelmű cikket küldött be telve badarságokkal. Különös kérelmére való tekintettel ezt a cikket 20 sorba vonták össze. Ezt kinyomatták és ez dicsőhimnusz tartalmaz két helybeli magasabb hivatalnokról, aiktól ez az arcátlan fráter bizonyára valami szivességet vár. Konstatáljuk, hogy a két hivatalnok aligha lesz büszke erre a dicsőretre.

S. M. urnő Budapest. Köszönjük b. sorait. Az abban foglalt 12 pontot, annak idején a szövetség, amelyhez Ön is csatlakozott, napirendre fogja tűzni.

„BOURBON“

szivarkahüvelyk, az egyedüli hüvelyk, amely dohánynagyarusok és különlegességi raktárok részére ajánlható. A hüvelyküzletben divatos verseny sajnos következménye, hogy a dohánynagyarusok és különlegességi raktárok tulajdonosai már nem foglalkozhatnak haszonnal a hüvelyk elárúsításával. Ezen visszas állapotra segitendő ily feltételek mellett, hozza forgalomba az **Elster és Topf** cég a „Bourbon“ szivarkahüvelyket, a melyek az inreális versenyt kizárják. A „Bourbon“ hüvelyket kitünő sikerrel vezette be már is több dohánynagyarusító u. m. **Hirsch Jakab budapesti**, továbbá az **aradi, miskolci, brassói, segesvári, kassai, kolozsvári, szabadkai, prágai, brünni, olműci, linzi, innsbrucki stb. különlegességi árudák**. Elster és Topf lemergi cég kívánatra szivesen szolgál mintákkal és irlapokkal, melyekből a dohánynagy- és különlegességi árudák részére biztosított előnyök megtudhatók.

„DOHÁNYÁRUSOK KÖZLÖNYE“

ORGAN FÜR DAS GESAMMTE TABAKFABRIK U. VERSCHLEISSWESEN, WIE AUCH DER DAZU GEHÖRIGEN FÄCHER

INHALT Der Verband der Tabakkleinverschleisser. — Credit den Kleinverschleissern. — Vermischte Nachrichten

Der Verband der Tabakkleinverschleisser.

Unter dem Titel „M. k. dohánykísárusok országos szövetségé“ hat sich der Verband der Kleintrafikanten constituirt und sind auch die Statuten derselben bereits festgestellt worden.

Es wäre überflüssig es an dieser Stelle nochmals zu widerholen, wie dringend nothwendig die Begründung dieses Verbandes war. Wenn jemals, hat es sich in den letzten Tagen gezeigt, welche Rolle den Tabakkleinverschleissern von gewisser Seite zugedacht war. Man hat es für überflüssig gefunden die Tabakkleinverschleisser überhaupt zu befragen ob sie eine Deputation zu dem Minister entsenden will, oder nicht, man hat ganz einfach im Grosstrafikanten-Verbande den Beschluss gefasst, einige Tabakverschleisser, die gar nicht wussten um was es sich handle dem Minister als einen Kleinverschleisser-Verband vorzustellen um in deren Namen dasjenige zu verschweigen, was die Kleintrafikanten eigentlich wünschen.

Wir finden keine Worte um dieses kühne unkorrekte, ja in mancher Beziehung niederträchtige Vorgehen des Grosstrafikanten-Verbandes zu kennzeichnen. Also die Tabakkleinverschleisser sollen ewig die Sklaven der Grosstrafikanten sein und bleiben? Was geht dem Grossverschleisser-Verbande der Kleintrafikant an? Sind das etwa seine Unterthanen über die er frank und frei verfügen kann so oft und wann es ihm beliebt? Was ist überhaupt der Grossverschleisser, das er sich anmasst eine derartige Vormundschaft über den Kleintrafikanten zu üben? Wir wüssten wahrlich nicht, was ihm ein Recht dazu gibt. Der Grossverlag ist das überflüssigste was es in der Hauptstadt gibt. Man benöthigt den Grossverschleisser ebensowenig

wie man dessen Interventionen bei den Behörden benöthigt, zumal seine Fürsprache nur Schaden bringen kann.

Ach, in was für eine schwierige Sache haben sich die Grossverschleisser der Hauptstadt eingelassen, als sie einige Trafikanten aufforderten zu den Minister zu gehen um ein Memorandum zu überreichen, das nichts enthält was für die Kleinverschleisser von Wichtigkeit ist. Wie durchsichtig ist der schlaue ausgeheckte Plan, die Grosstrafikantenfrage ganz aus dem Spiele zu lassen um glauben zu machen, es handelte sich den Kleinverschleissern lediglich bloss um jene Lapalien, welche das vom Grossverschleisser-Verband verfasste Memorandum enthält. Und diese sogenannte „Deputation“ man könnte wahrlich eine lustige Operette aus dem ganzen Vorgange machen.

Von den aus neun Tabakverschleissern bestehenden Deputation haben sich bisher einige bei uns gemeldet mit der Versicherung dass sie keine Ahnung davon hatten, dass sie dem Tabakgrossverschleissern als Werkzeug dienen, was sie nunmehr einsehen. Zwei der intelligentesten Mitglieder dieser Deputation, die Herren Rechak Lajos und Berkovits Nándor sind geradezu entrüstet darüber, dass man sie mitgezogen hatte einem derartigen Zwecke zu dienen, der gegen ihre und ihrer Collegen Interessen gerichtet ist.

Allein, wir verargen es keinem einzigen der Tabakkleinverschleisser, welche sich von den Grosstrafikanten foppen liessen, diese Komödie aufzuführen. Steht ja hinter all diesen, theils lächerlichen, theils verwerflichen Treiben der Grosstrafikanten-Verband, dessen 60 Mitglieder sich um die Geschehnisse in dem Verbande nicht kümmern und es den 3 bis 4 Personen die in den Sitzungen erscheinen, überlassen in ihren Namen zu handeln,

Die Mitglieder der Provinz, welche sorglos den hauptstädtischen Angestellten der Grosstrafiken und dem Secretair des Verbandes, die Leitung ihrer Angelegenheiten überlassen werden zu spät zur Einsicht gelangen, wie sehr nothwendig es gewesen wäre, dass sie sich um ihre Angelegenheiten gekümmert hätten. Doch was geht das uns an! Wir bemächtigen uns nur jener Dinge, welche die Kleinverschleisser betreffen und zählen daher auch jeden Tabakkleinverschleisser dorthien wohien er gehört, nämlich zu seiner eigenen Korporation. Und wenn auch mancher Kleintrafikant sei es, weil er gezwungen, geföppt oder durch Verleihung von Titeln und Ehrenämtern, mit den Grosstrafikanten gehen muss seinem Verbands fern bleibt, so kann als sicher angenommen werden, dass es nur eine Frage sehr kurzer Zeit ist, dass diese Verirrten dem Kleintrafikanten Verbänden treue anhängliche Mitglieder sein werden. Sie werden es einsehen lernen, dass über Fachfragen nur tüchtige Fachleute urtheilen können, sie werden es einsehen, dass Gross- und Kleintrafikant, nicht wie Herr Dobos sagt „brüderlich und schwesterlich“ mit einander verkehren können, denn heutzutage besitzen derartige naive kindische Anschauungen höchstens Werth für Geselligkeitsvereine und dergleichen. Hier ist aber die Rede davon, dass der Grosse den Kleinen erdrückt, zudem ist wie gesagt die Existenz des Grossen gar nicht nöthig. Und in wen auch nur ein Funken von Ehrlichkeit und Gerechtigkeit lebt, der muss es bekennen, dass der Modus wonach der Grosstrafikant bei welchem der Kleintrafikant zur Fassung angewiesen ist, diesem als Kleintrafikant Konkurrenz macht, ein solch schmäherlicher, vexatorischer und ungerechter ist, dass sich jedes bessere Gefühl dagegen aufbäumt, diesen Modus zu vertheidigen.

Die Trafikanten welche dormalen noch immer in den Netzen der Grossverschleisser gefangen liegen, werden es aber auch mit der Zeit einsehen, dass eine jede Berufsklasse in erster Reihe sich frei machen muss und sich zum feilen Sklaven nicht erniedrigen darf. Schmach und Schande all Jenen, die sich

hündisch erniedrigen und für die saure Arbeit die sie verrichten, für den kargen Lohn den sie erhalten, betteln; betteln um die Gunst der Behörden, betteln um die Gunst des Publikums und gar noch betteln um die Gunst des — Grossverschleissers.

Wer das zusammenbringt, der ist ja noch weit schlimmer daran, als der Krüppel der in den Strassen Zeitungen verkauft, denn selbst diese Jammerfigur weiss sich zu helfen und seine Freiheit zu wahren, indem es sich mit Seinesgleichen vereinigt, um seinen Beruf, seine Interessen, seine Rechte als freier Mensch zu wahren.

Wir haben nichts mehr hinzuzufügen.

Credit den Kleinverschleissern.

Der Grosstrafikant erhält 60% seines ihn vorgeschriebenen Waarenlagers auf Credit, der Kleinverschleisser muss die Waaren sofort baar bezahlen.

Der Grosstrafikant kann die Nebenartikel die er führt, manchmal sogar Beträge für Loose, Pro-messen etc. etc. schuldig bleiben, der Kleintrafikant muss diess zumeist per Cassa kaufen. Der Grosstrafikant endlich geniesst einen billigen Bankcredit, der Kleintrafikant nicht, höchstens, dass ihn eine Kronenbank zu Wucherzinsen Geld leiht.

Hier zeigt es sich, wie sonderbar die Ansichten der Welt sind und wie sehr sich alles nach dem falschen Schein richtet.

Warum soll der Tabakkleinverschleisser, natürlich verhältnismässig, desselben Credits theilhaftig werden, als der Grossverschleisser? Ist sein Geschäft minder sicher, als das des Grosstrafikanten? Wenn man dem Grossverschleisser bloss auf seine Firma 10.000 Kronen leiht, warum soll man dem Kleinen nicht 100 Kronen leihen? Der Grossverschleisser, der wie gesagt, vom Staate, von Kaufleuten, von Banken Credit geniesst und solchen in fast allen Fällen auch in Anspruch nimmt, ist ja verhältnismässig nicht so creditfähig, wie der Kleintrafikant der gegenwärtig all das, was in seinem Geschäftsladen liegt, sein Eigenthum nennt.

Bisher war es nicht gelungen, für den Tabakkleinverschleisser ein solches Geld Institut zu schaffen, das ihn einen billigen, bequem rückzahlbaren und leicht zu erlangenden Credit gewährt. Wir selber hatten es des Öfteren versucht, an die Begründung eines derartigen Institutes zu schreiten, indess waren dabei sehr schwierige Fragen zu lösen, die nicht gelöst werden konnten. In Folge der unvermeidlichen grossen Kosten, wäre nämlich der Zinsfuss für die Creditnehmer ein solch hoher gewesen, der von Tabaktrafikan-

ten nicht geleistet hätte werden können. Es musste daher noch einem Mittel gesucht werden, welches dieses Hinderniss bezeitigt. Der Trafikant muss die paar Hundert Kronen die er benöthigt, rasch, zu billigem Zinsfusse erhalten und das kann nur in dem Falle ermöglicht werden, wenn die Gesammtheit der Trafikanten sich zu einer Gruppe vereint und einer bestehenden soliden Bank anschliesst. Hiedurch werden die Kosten vermieden, ferner das langwierige Zuhalten auf eine Sitzung, wie diess in kleinen Geldinstituten üblich ist.

Die Hauptsache aber, ist die Art der Rückzahlung:

Die Rückzahlung muss in Anbetracht dessen, dass bei den Kleintrafikanten wohl täglich Geld einkommt, aber niemals solche Beträge um eine entsprechende Rückzahlung a Conto seiner Bankschuld leisten zu können, in den möglichst geringsten Ratenzahlungen erfolgen.

Kein einziger Trafikant, der eines Crediten in der Bank theilhaftig wurde, darf dadurch eine Sorge auf sich laden. Jedem muss die Gelegenheit geboten werden, die Rückzahlung derart leicht einzurichten, dass er sie nicht im Geringsten verspürt.

Dieses Problem scheint nunmehr gelöst zu sein. Ein Hauptstädtisches grösseres Geldinstitut wird durch seiner Vertreter dem Neuen Tabaktrafikanten Verbands den Vorschlag machen ein derartiges Syndikat zu bilden und in diesem Geldinstitute sowohl Einlagen zu machen, wie Credite in Anspruch zu nehmen. Selbstverständlich müssen die Modalitäten genau festgestellt und formulirt werden, wie auch jedes Verband-Mitglied das Recht haben soll, an diesem Credit zu partizipiren.

Die Errichtung dieses, für die Kleintrafikanten hochwichtigen Mittels einen billigen, raschen, bequemen Credit zu erlangen, soll eine der ersten Arbeiten sein, welchen die Verbandsleitung zu leisten haben wird. Hoffentlich wird die Angelegenheit sehr rasch vorwärtsschreiten, derart, dass die Mitglieder des Verbandes schon anlässlich der Weihnachtstage mit entsprechenden, investirten Kapitalien, in ihren Geschäften werden arbeiten können.

Vermischte Nachrichten.

Stoff zu einer Operette. Unter dem Titel »Die Deputation wider Willen« sendet uns ein Deputationsmitglied folgenden Stoff ein, den wir seines köstlichen Inhaltes wegen, hier wiedergeben:

Ich stehe jüngst in meinen Gesshäftsladen, als ein mir unbekannter Herr hereingestürzt kam und mich ersuchte ich möge sofort ihn begleiten, denn eine

»Monstre Deputation« der Kleinverschleisser wolle dem Herrn Finanz Minister seine Aufwartung machen, um ihn zu bitten, er mögen den armen Tabatrafikanten denen es so schlecht geht helfen. Er nannte mir die Gebrechen, welche dem Berufe der Tabakverschleisser anhaften, sagte dass man den Grossverschleissern die Kleintrafik wegnehmen werde und noch manches Andere.

Ich hörte nur dass es gegen die Grosstrafikanten gehe und schon ergriff ich meinen Hut und folgte dem Herrn, der es sehr eilig zu haben schien.

Bald stand ich in der Reihe der aus 9 Kleintrafikanten bestehenden Deputation und nachdem der Sprecher derselben alles andere gesagt hatte, nur nicht dass man den Grossverschleissern die Kleintrafik wegnehmen solle, begann ich:

»*Excellenz, ich möchte auch ganz ergebenst bitten dass man der Grossverschleissern die uns Kleinen Konkurrenz machen die Kleintrafik wegnehme . . .*«.

Ich hatte diese paar Worte noch nicht ausgesprochen, als ich v. rückwärts durch fremde Hand deutliche Zeichen erhielt, nicht weiter zu sprechen und da die Excellenz übrigens auch nicht geneigt schien, die Audienz ausudehnen, war ich eine Minute später draussen im Freien, wo man mir Vorwürfe machte, weil ich als Mitglied der Deputation den Grosstrafikanten zu ihrem Nachtheile sprach. Jetzt erfuhr ich, dass auch der Deputationsführer ein Grosstrafikant — *Substitut sei*

Darf der Specialitäten Trafikant Waaren in andere Bezirke, als in dem seinen verkaufen?

Antwort: »Wenn man dieselben in seinen Geschäftsladen kauft, dann ja, mittelst Postsendungen dieselben versenden, ebenfalls. An die Kunden nach Hause senden, auch das kann nicht verboten werden. Wenn also der Grosstrafikanten Verband in seiner Weisheit anderer Ansicht ist und über diese hochwichtige Frage eine »Monstre Deputation« an den Minister abzusenden in Begriff steht, so geschieht dies eben gegen das Interesse seiner Mitglieder, denn unseres Wissens nach versendet die Budapester Specialitätentrafik nach der Provinz Waarenim Werthe von Hunderttausende Kronen. Oder haben die Provinz Mietglieder des Verbandes auch Kunden in Budapest, welche die Waaren hierhersenden und ihren hauptstädtischen Collegen Schaden dadurch machen? Vielleicht äussert sich über diese weltbewegende Frage der Landes President des Landes Verbandes der k. u. Specialitäten Verschleisser, dessen »Ernenung« wie wir gelesen haben, als *Anerkennung seiner besonderen Verdienste auf dem Gebiete der fach-*

litteratur dreistimmig erfolgt ist. Und da sagen die Leute man kann es als Trafikant zu nichts *bringen*.

Einst und Jetzt. Woran mag es wohl liegen, dass die älteren Raucher den Tabak heute schlechter finden, als er es Einstens war? Denn, wir hören tagtäglich die Meinung alter Leute aussprechen dass die Zigare welche dormalen geboten wird aber auch der Rauchtobak kaum mit den Cigarren und Tabake von ehemals verglichen werden kann.

Man braucht nicht eben Fachmann zu sein um zu wissen, dass die Qualität der Tabacke neher besser, edler und aromatischer geworden, als es ehemals der Fall war; denn man wird zugeben dass nach dieser Richtung hin, fortwährend geforscht, gearbeitet, verbessert und versucht wird. Wenn nun der alte Herr von heute, der längstvergangenen Zeiten gedenkt, wo ihn seine Cigarre oder seine Cigarette so ausnehmend geschmeckt hatte, wenn er die Cigarre oder seine Pfeife dormalen schlechter findet, als Einst, so ist es nicht die Qualität des

Tabakes, welche die Schuld daran trägt, sondern er selber, den es ja schliesslich mit allen anderen Genüssen, nicht besser gehen wird. Und dann, noch Eines: Der Tabak ist nicht schlechter wohl aber — theurer geworden.

Schlimme Folgen. Die jüngstens, von Seite der Tabakgrossverschleisser inscenirte Komödie, durch welche sie die Kleinverschleisser ausspielen wollten, hat im Publikum eine derartige Entrüstung hervorgerufen, dass ein grosser Theil der Raucher seinen Bedarf, den er sonst in den Grosstrafiken gedeckt hatte, nunmehr in den Kleintrafiken deckt. Namentlich die Kellner beziehen fast ausnahmslos ihren Bedarf von Kleintrafikanten.

Es war vorauszusehen, dass ein derartiger Gewaltstreich wie ihn der Grosstrafikanten Verband geplant und ausgeführt hatte, seine schlimmen Folgen nach sich ziehen werde.

A legjobb gyúfa a legolcsóbb!!

Kétségtelenül ilyen a következő, mindenütt jól ismert fajta:

Biztonsági gyűjtő:

Honvédszobor gyűjtő
Millenium
Népgyufa
Buzbrothers (svédgyufa
karddal)

Krokodil gyufa
Eiffel torony gyufa
Telegráf

Szalon gyűjtő:

Millenium gyűjtő
Népgyufa
German gyufa
Krokodil
Pearlmatches.

Ezen fajok, kitűnő minőségüknél fogva, több világkiállításon nyertek díjakat legutóbb Párisban 1900-ban, Grand Prix-t és arany érmet. (Pojatzi cég.)

Raktárak Budapesten:

DARVAS S. ÉS TÁRSA

V., Hold-utca 9.

LOTTER ÁGOST

VI., Kemnitzer-utca 10.